

Vergaderjaar 2013–2014

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1811

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 maart 2014

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij vijf fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: verordeningen schoolfruit- en schoolmelkprogramma's (Kamerstuk 22 112, nr. 1807)

Fiche 2: Mededeling en aanbeveling betreffende het stemrecht van burgers in relatie tot het recht van vrij verkeer (Kamerstuk 22 112, nr. 1808)

Fiche 3: Verordening transparantie van effectenfinancieringstransacties (Kamerstuk 22 112, nr. 1809)

Fiche 4: Verordening structuurhervormingen ter verbetering van de weerbaarheid van Europese banken (Kamerstuk 22 112, nr. 1810)

Fiche 5: besluit EU-bijdrage aan EIF-kapitaalverhoging

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Fiche: besluit EU-bijdrage aan EIF-kapitaalverhoging

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Besluit van het EP en de Raad inzake de deelneming van de EU in de kapitaalverhoging bij het Europees Investeringsfonds

Datum ontvangst Commissiedocument

18 februari 2014

Nr. Commissiedocument

COM(2014) 66

Prelex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1041653

Nr. Impact Assessment Commissie en Opinie Impact Assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Ecofin raad

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Financiën

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure Raad, rol Europees Parlement, gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

a) Rechtsbasis

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikelen 173 en 294.

b) Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement

Gewone wetgevingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid in de Raad en codecisie met het EP.

c) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

Geen.

2. Samenvatting BNC-fiche

• Korte inhoud voorstel

Het voorliggende besluit betreft deelname van de EU aan een kapitaalverhoging van het Europees Investeringsfonds (EIF) van in totaal 1,5 mrd. euro, waarvan 20% inbetaald kapitaal («paid in») en 80% garantiekapitaal. Het EIF is de Europese verstrekker van risicokapitaal aan het mkb via fondsen en banken. De belangrijkste aandeelhouders zijn de EU (bijna 1/3) en de Europese Investeringsbank (EIB: bijna 2/3). De kapitaalverhoging heeft als doel financiering van Europees mkb versterkt te stimuleren conform de conclusies van de Europese Raad van juni 2012 inzake het «Pact voor Groei en Banen» en van juni 2013 inzake het «Nieuw investeringsplan voor Europa». Ook bij de Europese Raad van december 2013 zijn de Europese Commissie en de EIB opgeroepen om de capaciteit van het EIF door een kapitaalverhoging verder te versterken.

De kapitaalverhoging heeft als doel financiering van Europees mkb extra te stimuleren. Het EIF zal dat doen via garantiestelling voor MKB-financiering en door meer capaciteit voor financiering van private equity: mezzanine-financiering¹ en verstrekken van risico- en groeikapitaal. Gecombineerd met een mandaatsuitbreiding vanuit de EIB moet het resultaat een verdubbeling zijn van verstrekking van EIF garanties en risicokapitaal naar 2 tot 3 miljard euro per jaar en jaarlijks 400 miljoen extra private equity beleggingen.

De EU heeft 30% van de aandelen in het EIF. De bijdrage van de EU aan de EIF-kapitaalverhoging zou de aankoop van 450 extra aandelen over de periode 2014–2017 zijn. De prijs van de aandelen hangt af van een vastgestelde formule gebaseerd op het inbetaald kapitaal bij het EIF, haar reserves en de winst in het voorgaande jaar. De Europese Commissie gaat er echter vanuit dat de kosten van aankoop van 450 aandelen niet hoger dan circa 175 miljoen euro zullen zijn.

Nederland beoordeelt de subsidiariteit en proportionaliteit van het voorstel als positief.

Nederland is voorstander van een EIF-kapitaalverhoging ter bevordering van MKB-kredietverlening en zet zich ervoor in dat deze ook voor het Nederlandse mkb voordelen biedt en dus gebalanceerd over de lidstaten wordt ingezet.

3. Samenvatting voorstel

Inhoud voorstel

Het voorliggende besluit is deelname van de EU aan een kapitaalverhoging van het Europees Investeringsfonds (EIF) van in totaal 1,5 mrd. euro, waarvan 20% inbetaald («paid in») en 80% garantiëkapitaal. Het EIF is de Europese verstrekker van risicokapitaal aan het mkb via fondsen en banken. De aandeelhouders zijn de Europese Investeringsbank (62,1%), de EU (30%) en commerciële en nationale publieke financiële instellingen (7,9%).

De kapitaalverhoging heeft als doel financiering van Europees mkb versterkt te stimuleren. Het EIF zal dat doen via garantiestelling voor MKB-financiering en door meer capaciteit voor financiering van private equity: mezzanine-financiering en risico- en groeikapitaal. Gecombineerd met een mandaatsuitbreiding vanuit de Europese Investeringsbank (extra kredietverlening door het EIF op de balans van de EIB) moet het resultaat een verdubbeling zijn van verstrekking van EIF garanties en risicokapitaal naar 2 tot 3 mrd. per jaar en jaarlijks 400 miljoen additionele private equity beleggingen. Deze verhoogde inzet zou zonder de kapitaalverhoging niet bereikt kunnen worden met behoud van de AAA rating van het Fonds.

Het aandeel van de EU in de kapitaalverhoging zou aankoop van 450 extra aandelen over de periode 2014–2017 zijn. De prijs van de aandelen hangt af van een vastgestelde formule gebaseerd op het inbetaald kapitaal bij het EIF, haar reserves en de winst in het voorgaande jaar. De prijs van het aandeel is nu nog niet precies vast te stellen, omdat bijvoorbeeld de waarde van een deel van de EIF-reserves fluctueert met de markt. De EU gaat er echter vanuit dat de kosten niet hoger dan circa 175 miljoen euro zullen zijn. De Europese Commissie schat het dividend over haar huidige aandeelhouderschap over de periode 2014–2017 op 11,5 miljoen euro; de Commissie heeft voorgesteld om deze te gebruiken voor de aankoop van de aandelen. De aankoop zal verder worden bekostigd uit het EU-budget

¹ Verstrekken van achtergestelde (risicovollere) leningen.

voor de programma's COSME en Horizon2020 (jaarlijks tot 21,25 mln. uit beide gereserveerd, 42,5 mln. jaarlijks totaal).

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid

Het betreft hier volgens het voorstel een bevoegdheid van de Unie, gebaseerd op artikel 173(3) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Nederland deelt deze visie.

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Het subsidiariteitsoordeel is positief. Het EIF is een Europees orgaan, waarvan een kapitaalverhoging alleen Europees geregeld kan worden. Ook het EU-aandeelhouderschap van het EIF is een Europese aangelegenheid. Het oordeel op proportionaliteit is positief, het gaat om uitbreiding van een economisch efficiënt instrument en het voorstel staat in juiste verhouding tot het doel.

c) Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

Niet van toepassing.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting

De totale kosten voor de EU-begroting worden geschat op 175 miljoen euro in totaal voor 2014–2017, binnen de bestaande meerjarencaders. De middelen hiervoor worden gevonden binnen de programma's COSME en HORIZON2020. Het Commissievoorstel om dividend uit het huidige EIF aandeelhouderschap van de EU te gebruiken voor een deel van de financiering ((11,5 miljoen euro) is inmiddels door de lidstaten afgewezen.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/of decentrale overheden

In het oorspronkelijke Commissievoorstel zou het dividend dat de EU ontvangt over haar huidige aandeelhouderschap van het EIF niet terugvloeien naar de lidstaten. Dat zou een klein negatief effect hebben gehad op de Nederlandse EU-afracht. Dit onderdeel van het voorstel is door de lidstaten echter afgewezen.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

Het Nederlandse bedrijfsleven zal naar verwachting profiteren van de verhoogde slagkracht van het EIF.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

Geen.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Geen.

b) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

De kapitaalverhoging zal zo snel mogelijk na acceptatie van het besluit worden uitgevoerd.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

In het voorstel is geen evaluatiebepaling opgenomen. Dit is niet nodig, aangezien de EU vertegenwoordigd is in de Raad van Bewind van het EIF, via die weg wordt de effectieve inzet van de extra middelen gecontroleerd.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Het voorstel is uitvoerbaar.

b) Handhaafbaarheid

Het voorstel is handhaafbaar.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen.

9. Nederlandse positie

Nederland is voorstander van een EIF-kapitaalverhoging ter bevordering van kredietverlening aan het mkb en zet zich ervoor in dat deze ook voor het Nederlandse mkb voordelen biedt en de verhoogde slagkracht van het EIF gebalanceerd over de LS wordt ingezet. Dit is conform de huidige praktijk, waarin het Nederlandse mkb in belangrijke mate profiteert van EIF-financiering.